

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В НАУКОВО-ВИРОБНИЧИХ ЦЕНТРАХ СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ

На сучасному етапі розвитку економіки України відбувається зростання ролі бухгалтерського обліку у розв'язанні економічних проблем та, водночас, виникає необхідність удосконалення обліку в процесі формування й використання виробничих та фінансових ресурсів підприємства. У вирішенні цього питання важлива роль належить управлінському обліку основних засобів та звітності як джерел повної інформації про засоби праці, що забезпечують підвищення якості управління державними підприємствами, до яких належать обласні науково-виробничі центри стандартизації, метрології та сертифікації України (НВЦСМС).

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV «внутрішньогосподарський (управлінський) облік – система збору, обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством» [2].

Внутрішня регламентація та стандартизація підходів до управлінського обліку має сприяти уникненню дублювання інформації (первинних документів, реєстрів) при одночасному веденні на підприємстві декількох видів обліку [1]. Факторами впливу на ефективність системи управлінського обліку і звітності щодо основних засобів НВЦСМС, ключові питання яких мають бути висвітлені в Наказі про облікову політику є:

- термін використання об'єктів основних засобів з деталізацією за виробничими та адміністративними підрозділами;
- поріг суттєвості та ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів з врахуванням технічної складності та багатокомпонентності їх видів, що використовуються виробничими відділами;
- проведення ремонтів за видами, модернізації, дообладнання засобів праці, що призводять до змін їх первісних характеристик;
- нарахування амортизаційних відрахувань з аналітичним складником витрат з метою об'єктивного відображення фінансових результатів діяльності за виробничими підрозділами (Відділ

підтвердження відповідності продукції в галузях народного господарства; Відділ теплотехнічних вимірювань; тощо) та з метою управління постійними витратами за адміністративними підрозділами (Відділ бухгалтерського обліку та податків; Відділ матеріально-технічного, транспортного забезпечення та охорони тощо);

– висока вартість об'єктів основних засобів вимагає впровадження деталізованого обліку та дієвого контролю процесів їх надходження, вибуття, наявності.

Аналіз показників складеної управлінської звітності за основними засобами, слід здійснювати за агрегованими показниками відповідно до [1, с. 24]:

1. Класифікаційних груп основних засобів (використовується певний рівень ієрархічного довідника за аналітичним розрізом).

2. Бюджетних статей витрат. За цим показником здійснюється аналіз сум амортизації, що віднесені на виробничу собівартість, управлінські витрати.

3. Господарських операцій, що здійсненні у поточному періоді по підприємству щодо основних засобів.

Необхідно відзначити, які звітні форми, будуть використовуватися для управлінського персоналу. Вони повинні бути регламентовані внутрішніми обліковими стандартами, що допоможе уникнути їх дублювання.

Таким чином, при використанні інформаційних технологій НВЦСМС зможуть вести управлінський облік основних засобів та складати звітність будь-якого об'єму і формату, у будь-якому аналітичному розрізі, а дотримання стандартів ведення обліку, використання регламентних документів центрів, вміння скористатися можливостями обліковою інформаційної системи суттєво вплинуть на ефективність обліку, ефективність використання виробничих, фінансових ресурсів, правильність відображення облікової інформації.

Література

1. Матюха М.М., Алексеєнко Н.М. Удосконалення організації управлінського обліку та формування управлінської звітності основних засобів. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2019. № 5 (67). 2 т. С. 21 – 25.

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 24.10.2022).